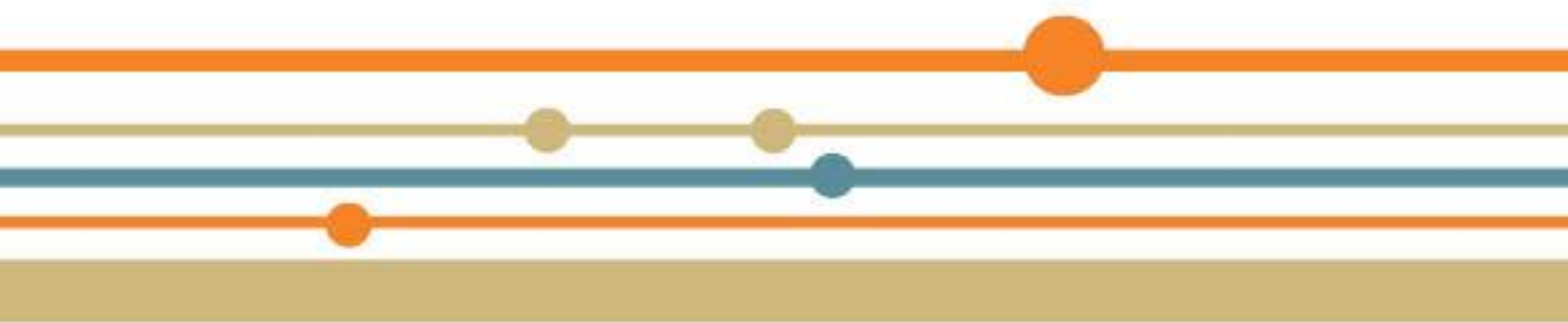




VÄNTELÄGE I TJÄNSTESEKTORN

Almegas Tjänsteindikator Q2 2013



Låg efterfrågan, svag produktivitetsutveckling
och prispress talar för svagare utveckling för
sysselsättningen i tjänstesektorn

almeGa

Almegas tjänsteindikator är en kvartalsbaserad konjunkturindikator som belyser den sammantagna utvecklingen i den privata tjänstesektorn. Den är väl lämpad för att på ett tidigt stadium pricka in vändpunkterna i konjunkturen. Exempelvis förutspådde Almega redan i juni 2009 med hjälp av tjänsteindikatorn att produktionsnedgången för tjänstesektorn under finanskrisen skulle komma att bli relativt kortvarig. Detta visade sig också stämma.

Tjänsteindikatorn har ett högt prognosvärde för den faktiska utvecklingen av såväl produktion som priser och arbetsmarknad, och ligger cirka ett kvartal före publiceringen av det faktiska utfallet från SCB:s nationalräkenskaper. Den är en snabb och tillförlitlig signal på konjunkturförändringar i branscher som tillsammans väger tungt i Sveriges totala produktion. Tjänsteproducenterna inom näringslivet svarar för cirka hälften av BNP, och 45 procent av den totala sysselsättningen.

För ytterligare upplysningar om Tjänsteindikatorn kontakta:

Lena Hagman
chefekonom Almega
tel. 08-762 69 61, 0761-08 52 51 lena.hagman@almega.se

Linnea Kvist
branschanalytiker Almega
tel. 08-762 66 21, 070-590 34 45 linnea.kvist@almega.se

Almega är de svenska tjänsteföretagarnas arbetsgivar- och intresseorganisation. Almega har cirka 10 000 medlemsföretag i sju förbund, som tillsammans representerar ett 60-tal branscher inom tjänstesektorn. Medlemsföretagen har sammanlagt cirka 500 000 anställda. Förbunden arbetar med de frågor som rör respektive bransch. Arbetsgivarförbunden bildar tillsammans Almega och ingår i Svenskt Näringsliv.

- Almega Samhallförbundet
- Almega Tjänsteförbunden
- Almega Tjänsteföretagen
- Bemanningsföretagen
- IT&Telekomföretagen inom Almega
- Medieföretagen
- Vårdföretagarna

Innehåll

1	Sammanfattning.....	5
2	Vänteläge i tjänstesektorn	6
2.1	Fortsatt optimism bland företagen trots sämre utveckling än väntat	10
2.2	Efterfrågan på svensk export påverkar företagstjänster.....	12
3	Högre sysselsättning än väntat i tjänstesektorn	19
3.1	Stor andel varsel inom tjänstesektorn	22
3.2	Bristen på arbetskraft minskar	24
4	Prisökningstakten ligger kvar på låg nivå.....	25

Det här är Tjänsteindikatorn

Sedan tredje kvartalet 2010 baseras tjänsteindikatorn på den nya svenska näringsgrensindelningen SNI 2007. Den kvartalsvisa konjunkturbarometern från Konjunkturinstitutet övergick till SNI 2007 i juli 2010. Urvalet av företag har förändrats, nya branscher tillkommit och några fallit bort. Tjänsteindikatorn bygger sedan första kvartalet 2011 på en ny skattning utifrån de nya tidsserierna i KI-barometern i förhållande till utfallet enligt de svenska nationalräkenskaperna, se faktarutan nedan. För mer information om övergången till SNI 2007, se www.konj.se.

Almegas tjänsteindikator togs fram 2001 av Owe Danemar, dåvarande chefekonom för Almega. Indikatorn bygger på Konjunkturbarometern från Konjunkturinstitutet och täcker in nära 90 procent av den privata tjänstesektorn. De branscher som saknas är utbildning, hälso- och sjukvård samt samhälleliga och personliga tjänster inom näringslivet. Tjänsteindikatorn är ett instrument för kortsiktiga konjunkturanalyser och för att tidigt förutspå vändpunkter i konjunkturen för tjänstesektorn.

Tjänsteindikatorn bygger på långa tidsserier för den privata tjänstesektorn, som uppdateras varje kvartal. Tidsserierna har skattats mot utfallet för produktionstillväxten i den privata tjänstesektorn för det närmast kommande kvartalet. Skattningen utgår från sambandet mellan bland annat företagens förväntningar om det kommande kvartalets efterfråge- och produktionsutveckling och den faktiska utvecklingen av tjänsteproduktionen enligt de svenska nationalräkenskaperna.

Tjänsteindikatorn kan anta värden mellan 0 och 100, där värden över 50 anger ökad produktion och under 50 följaktligen minskad produktion.

Även Almegas arbetsmarknads- samt prisindikator bygger på historiska tidsserier från Konjunkturbarometern. Samtliga tre nämnda indikatorer har visat ett högt prognosvärde.

Förutom att ange riktningen för produktion, sysselsättning och priser under det kommande kvartalet, analyseras barometerindikatorerna i relation till den faktiska utvecklingen i kvantitativa termer enligt annan statistik, exempelvis de svenska nationalräkenskaperna samt prisstatistik.

1 Sammanfattning

Under första kvartalet i år ökade tjänsteproduktionen med 3,2 procent från motsvarande kvartal 2012, kalenderkorrigerat, enligt nationalräkenskaperna. Utfallet gick i motsatt riktning jämfört med tjänsteindikatorn som pekat på nära nolltillväxt. Ändå har tjänsteindikatorn historiskt sett varit en träffsäker indikator för tjänsteproduktionens riktning. Skillnaden mellan företagens svar i KI-barometern, som tjänsteindikatorn utgår ifrån, och utfallet enligt SCB:s siffror är nu ovanligt stor. Med andra ord har företagens förväntningar om första kvartalets efterfrågan och produktion indikerat en betydligt svagare utveckling än utfallet enligt SCB. Almegas pekar i denna rapport på ett antal förklaringar till denna stora diskrepans, men utgår från att företagens svar i KI-barometern fortfarande speglar den underliggande konjunkturutvecklingen för tjänstesektorn inom näringslivet i Sverige.

Tjänsteindikatorn för andra kvartalet pekar på närmast oförändrad produktionsnivå jämfört med motsvarande kvartal förra året. Tjänstesektorn ser därmed ut att ha intagit vänteläge inför den konjunkturförbättring som företagen förväntar sig under det närmaste halvåret.

Starkast tillväxt under första kvartalet visade företag inom vård och omsorg, utbildning, hälso- och sjukvård samt finanssektorn. Dessutom bidrog en del av företagstjänstbranschen samt fastighetsbolag i relativt stor omfattning till den oväntat höga tillväxtsiffran för den privata tjänstesektorn.

Almegas **arbetsmarknadsindikator** har pekat på att sysselsättningen under årets första kvartal skulle börja falla, men utfallet blev klart bättre än väntat, det vill säga en ökning med 2,4 procent jämfört med första kvartalet förra året. Förväntningarna om ökad efterfrågan under resten av året kan ligga bakom den positiva utvecklingen. Ändå har relativt stora neddragningar genomförts inom delar av tjänstesektorn. Varslen om uppsägning steg under förra året inom den privata tjänstesektorn, som svarade för 45 procent av det totala antalet varsel. Almegas indikator visar fortsatt försvagning av sysselsättningen inom den privata tjänstesektorn under andra kvartalet. Företagens höga förväntningar om ökad efterfrågan under andra kvartalet ser inte ut att infrias, vilket talar för fler neddragningar av personal. Fortsatt svag efterfrågan samt svag pris- och produktivitetstillväxt bidrar sannolikt till fortsatta neddragningar inom tjänstesektorn.

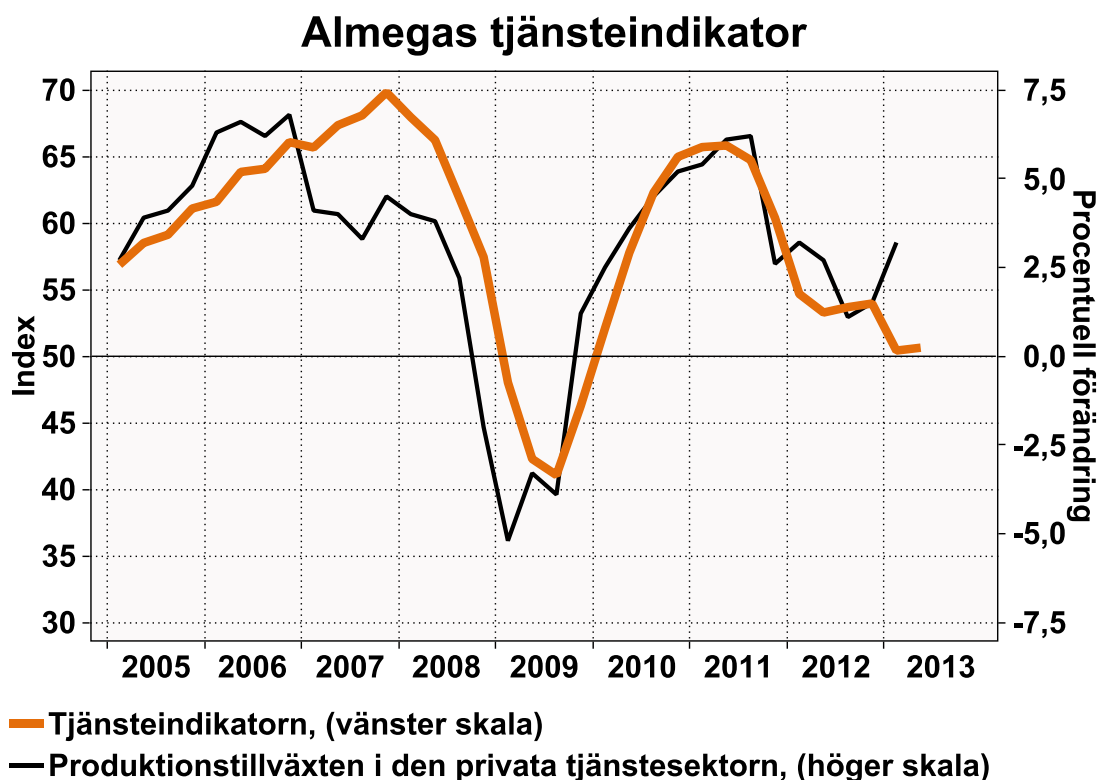
Almegas **prisindikator** pekar på att prisökningstakten ligger kvar på en låg nivå. Indikatorn ligger nu på 53,4, vilket är nära 50, den punkt där priserna är ungefär oförändrade. Det är dock skillnad mellan prisutvecklingen inom handel och övriga tjänstenärings. Indikatorn pekar på en tydlig fortsatt avmattning av prisökningarna inom handeln, medan övriga tjänster visar på en liten ökning av prisökningstakten.

Lena Hagman och Linnea Kvist, 11 juni 2013

2 Vänteläge i tjänstesektorn

Under första kvartalet i år ökade tjänsteproduktionen med 3,2 procent från motsvarande kvartal 2012, kalenderkorrigerat, enligt utfallet från nationalräkenskaperna, se diagram 1.¹ Därmed gick utfallet i motsatt riktning jämfört med tjänsteindikatorn som pekat på nära nolltillväxt. En del av förklaringen till den stora skillnaden är att både utbildningsbranschen samt hälso-, sjukvårds- och omsorgsbranschen inte ingår i KI-barometern, den enkätundersökning bland företag som tjänsteindikatorn utgår ifrån. Dessa branscher visade en stark tillväxt under första kvartalet, och bidrog till tillväxten i den privata tjänstesektorn, med sammanlagt 0,6 procentenheter. Dessutom bidrog banker och försäkringsbolag samt en del av företagstjänstbranschen relativt starkt, se tabell 1.

Diagram 1: Almegas tjänsteindikator för produktionstillväxten i privat tjänstesektor, index



Källa: Almega, KI-barometern, SCB, Macrobond.

¹ Enligt SCB:s utfall från nationalräkenskaperna som kom den 29 maj. Den faktiska, ej kalenderkorrigerade ökningen för tjänsteproduktionen uppgick till 2,7 procent, se tabell 1.

Tabell 1: Bidrag till tjänsteproduktionens faktiska, (ej kalenderkorrigerade) tillväxt, första kvartalet 2013

	Andel av tjänstesektorns förädlingsvärde	Tillväxt procentuell förändring	Bidrag procentenheter
Tjänsteproducenter totalt i näringslivet	100	2,7	2,7
Handel	22,4	1,0	0,2
Transport och magasinering	9,6	-1,7	-0,2
Hotell och restaurang	2,8	2,2	0,1
Informations- och kommunikations- verksamhet	10,7	1,5	0,2
Finans- och försäkringsverksamhet	8,1	7,3	0,6
Fastighetsbolag och fastighets- förvaltare	16,9	2,0	0,3
Juridisk, ekonomisk, arkitekt- och teknisk konsultverksamhet samt FoU	10,0	7,3	0,8
Reklam och marknadsundersökning, annan konsultverksamhet samt veterinärverksamhet	2,2	-4,4	-0,1
Uthyrning, arbetsförmedling, resetjänster, andra stödtjänster	7,0	1,0	0,1
Utbildning	2,0	7,5	0,2
Hälso- och sjukvård	3,1	6,3	0,2
Vård och omsorg med boende, öppna sociala insatser	2,4	8,7	0,2
Personliga och kulturella tjänster	3,0	5,0	0,1

Källa: SCB, nationalräkenskaperna, 29 maj 2013.

Hälso- och sjukvård samt omsorg hade starkast tillväxt bland tjänstebranscherna under 2012, men bromsade in något mot slutet av året. Under första kvartalet i år har tillväxten åter tagit mer fart jämfört med motsvarande kvartal förra året, och låg på drygt 6 procent för hälso- och sjukvård respektive 8,7 procent för branschen vård och omsorg med boende och öppna sociala insatser, enligt nationalräkenskaperna.

Tjänsteproduktionen har också sannolikt dragits upp av en kraftig ökning för merchanting², som ökade med drygt 21 procent under första kvartalet. Normalt läggs en del av värdet för merchanting på förädlingsvärdet i tjänstesektorn, men SCB särredovisar inte hur merchanting fördelas ut i näringslivet. På grund av sekretessregler lämnar SCB enbart ut en totalsumma för merchanting, som avser intäkter från produktion utomlands. Dessa intäkter registreras dels som tjänsteexport i Sveriges BNP och dels som förädlingsvärde, som fördelas ut på tjänste- och industriproduktionen i beräkningen av BNP från produktionssidan. Merchanting bidrog till nästan hela ökningen av tjänsteexporten under första kvartalet, som uppgick till 3,1 procent. Denna ökning bidrog till den faktiska BNP-tillväxten på 0,8 procent första kvartalet med hela 0,4 procentenheter.

Ytterligare en förklaring till skillnaden mellan tjänsteindikatorn och utfallet i nationalräkenskaperna är att tjänsteproduktionen har dragits upp i samband med SCB:s avstämning av BNP beräknad från produktions- respektive användningssidan i ekonomin.³ De två beräkningarna av BNP skiljde sig inledningsvis kraftigt, med hela 1,7 procentenheter, då produktionssidan visade en minskning av BNP med 0,3 procent och användningssidan en ökning med 1,4 procent. För att få BNP att ”gå ihop” till samma siffra för båda beräkningarna gjordes bland annat en uppjustering av tjänsteproduktionen, till en tillväxt på 2,7 procent. Tillägget för den privata tjänstesektorns förädlingsvärde uppgick till 5,3 miljarder kronor, som alltså fördelats ut på tjänstebranscher. Det framgår inte om en stor del av denna summa avser merchanting.

Tillägg för merchanting samt tillägg i avstämningen av BNP förklarar sannolikt en stor del av skillnaden mellan SCB:s månadsstatistik⁴ för tjänsteproduktionen och utfallet för produktionstillväxten enligt nationalräkenskaperna. Metoderna för kalenderkorrigering skiljer sig dessutom åt mellan dessa två källor. Enligt månadsstatistiken steg tjänsteproduktionen med 1,5 procent kalenderkorrigerat första kvartalet, medan nationalräkenskaperna visar en motsvarande ökning med 3,2 procent.

SCB:s månadsstatistik för tjänsteproduktionen visar en nedåtgående trend för mars och april, och under perioden februari-april ökade tjänsteproduktionen med enbart 0,7 procent jämfört med motsvarande period förra året. Utvecklingen enligt månadsstatistiken ligger närmare den utveckling som Almegas tjänsteindikator visar, se

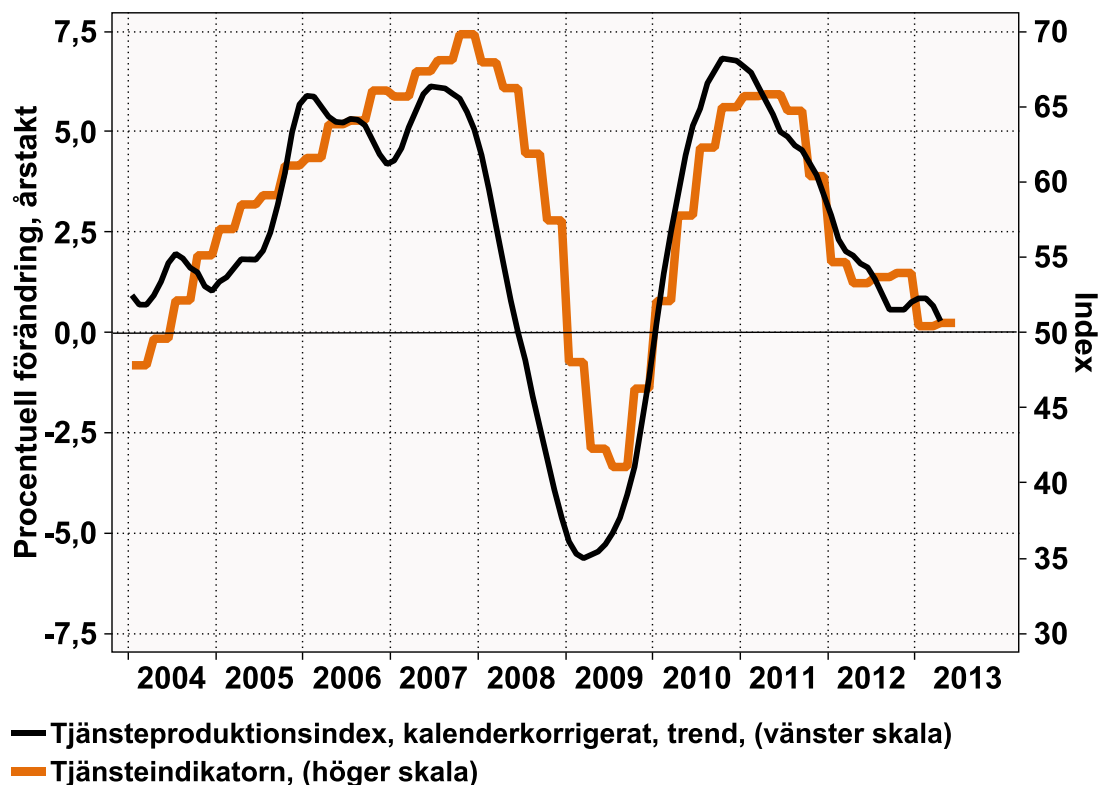
² Merchanting avser intäkter som tas hem till moderbolag i Sverige från försäljning av varor från bolag utomlands. Med andra ord utgör merchanting intäkter från handel utomlands utan att varorna passerar den svenska gränsen. Merchanting avser alltså vidareförsäljning av varor som producerats av utländska bolag. Merchanting har ökat kraftigt under det senaste decenniet i samband med att produktion flyttats utomlands. Det är ett fåtal multinationella företag i Sverige som står bakom större delen av ökningen.

³ Produktionssidan avser BNP beräknad som summan av förädlingsvärdet i samtliga sektorer i ekonomin. Användningssidan avser BNP beräknad som summan av samtliga delar av efterfrågan i ekonomin, dvs. summan av konsumtion, investeringar, export minus import.

⁴ Se Tjänsteproduktionsindex, SCB, 4 juni 2013.

diagram 2. Vidare tyder Inköpschefsindex för tjänstesektorn⁵ på fortsatt fallande produktion i tjänstesektorn i maj och fortsatt svag konjunktur.

Diagram 2: Tjänsteproduktionsindex och Almegas tjänsteindikator



Källa: Almega, SCB, Macrobond.

Sammanfattningsvis fångar inte Almegas tjänsteindikator in tillväxten för utbildning-, vård och omsorgsföretag som var stark under första kvartalet, och inte heller merchanting samt de korrigeringar som SCB gör i sin avstämning av BNP. Ändå har tjänsteindikatorn normalt varit en träffsäker indikator för tjänsteproduktionens riktning enligt SCB:s utfall för det närmast kommande kvartalet, se diagram 1. Det är nu alltså en ovanligt stor skillnad mellan vad företagens svar i KI-barometern pekat mot och utfallet enligt SCB:s nationalräkenskaper. Däremot stämmer tjänsteindikatorn bättre överens med SCB:s månadsstatistik för tjänsteproduktionen, se diagram 2. Almega pekar på ett antal förklaringar till den stora diskrepansen jämfört med nationalräkenskapernas utfall för årets första kvartal, men utgår från att företagens svar i KI-barometern fortfarande speglar den underliggande konjunkturutvecklingen för tjänstesektorn, som tjänsteindikatorn visar.

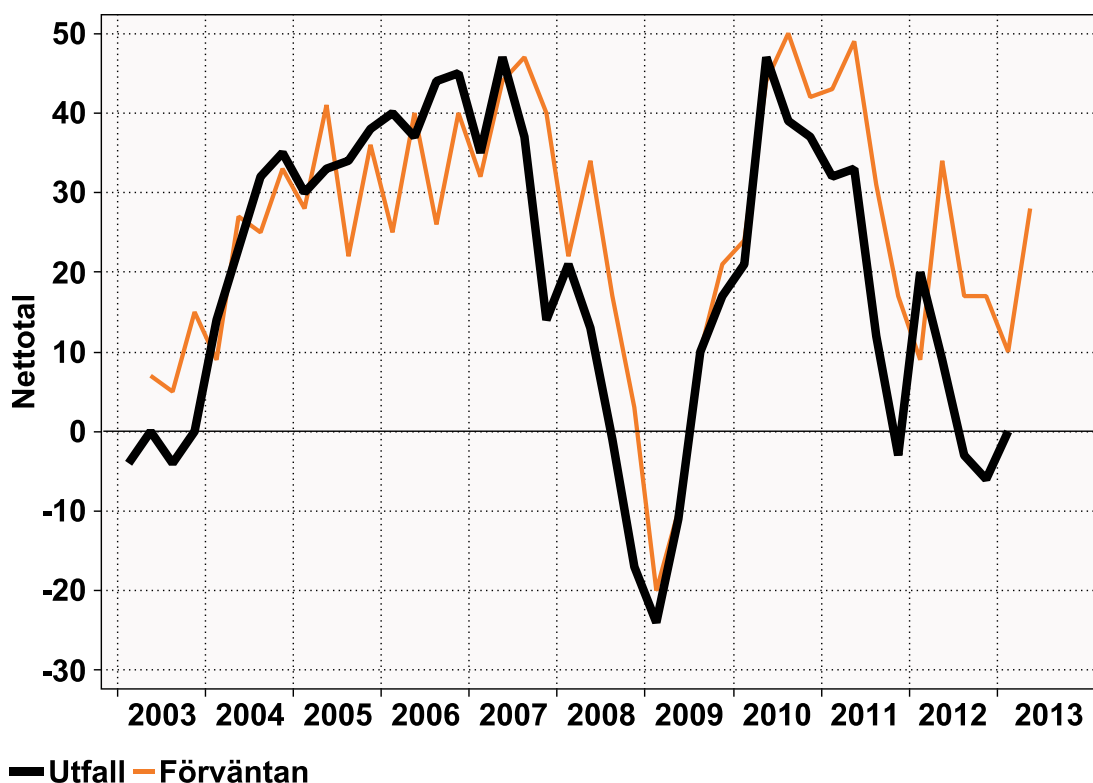
⁵ Se Inköpschefsindex – tjänster, Swedbank/Silf, 5 juni 2013.

Nu pekar tjänsteindikatorn på en närmast oförändrad produktion under årets andra kvartal jämfört med andra kvartalet 2012. Tjänstesektorns produktionstakt ser ut att ha intagit vänteläge, inför den konjunkturförbättring som företagen förväntar sig under det närmaste halvåret.

2.1 Fortsatt optimism bland företagen trots sämre utveckling än väntat

Tjänsteföretagens ljusa förväntningar om ökad efterfrågan under det senaste året har hittills inte uppfyllts, eftersom det faktiska utfallet för efterfrågan blivit klart sämre än väntat enligt KI-barometern, se diagram 3. Under första kvartalet i år var efterfrågan ungefär oförändrad, då knappt 1/4 av tjänsteföretagen rapporterat en ökning, medan en lika stor andel mött minskad efterfrågan och resten oförändrad efterfrågan.

Diagram 3: Privata tjänstenärningar, förväntningar och utfall för efterfrågan på företagens tjänster, kvartal

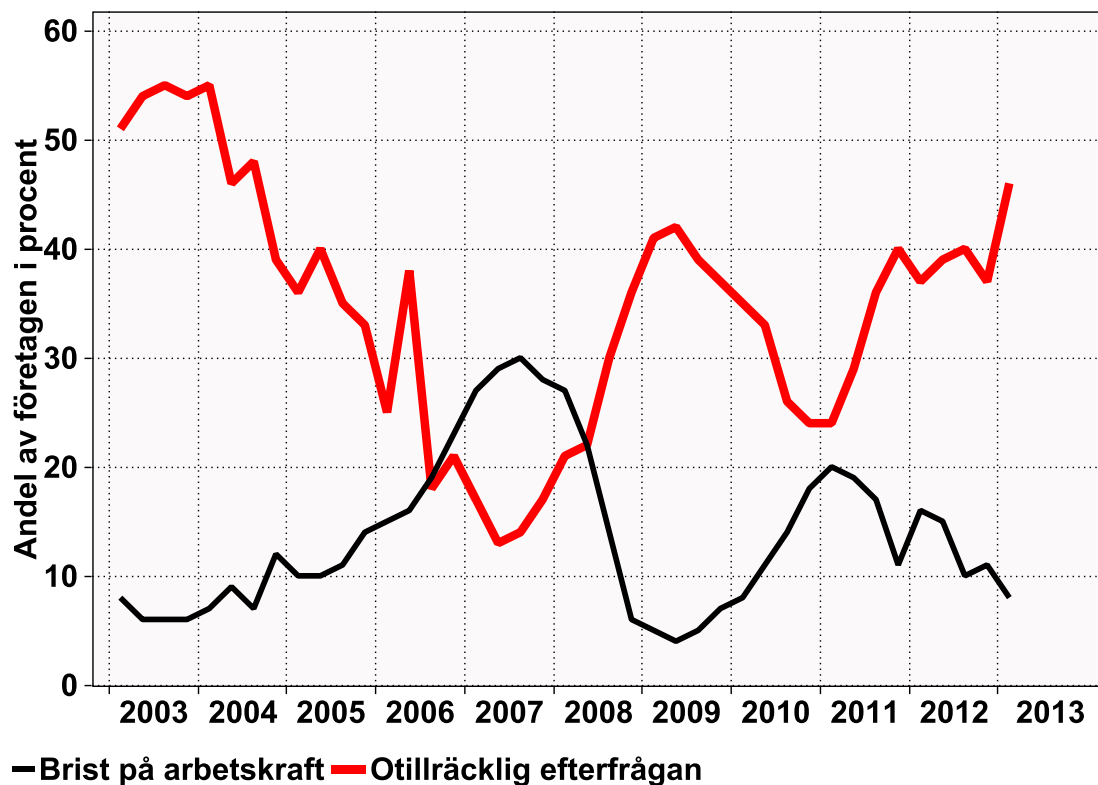


Källa: KI-barometern, Macrobond.

I början på året väntade sig en övervägande andel av företagen ökad efterfrågan som alltså inte infriades. Trots sämre utfall än väntat under ett helt år har optimismen stigit bland tjänsteföretagen, då hela 37 procent av företagen i april räknade med ökad efterfrågan under årets andra kvartal. Det återstår ännu att se om förväntningarna verkligen infrias.

Ytterligare en indikation på svag efterfrågan i början av året är att en stor andel av tjänsteföretagen, 45 procent, i april ansåg att otillräcklig efterfrågan utgjorde främsta hindret för verksamheten, medan endast 8 procent ansåg att brist på arbetskraft var främsta hindret. Det återspeglar en fortsatt svag konjunktur för tjänstesektorn under första halvåret 2013, se diagram 4.

Diagram 4: Främsta hindret för företagets verksamhet, privata tjänstenäringsar



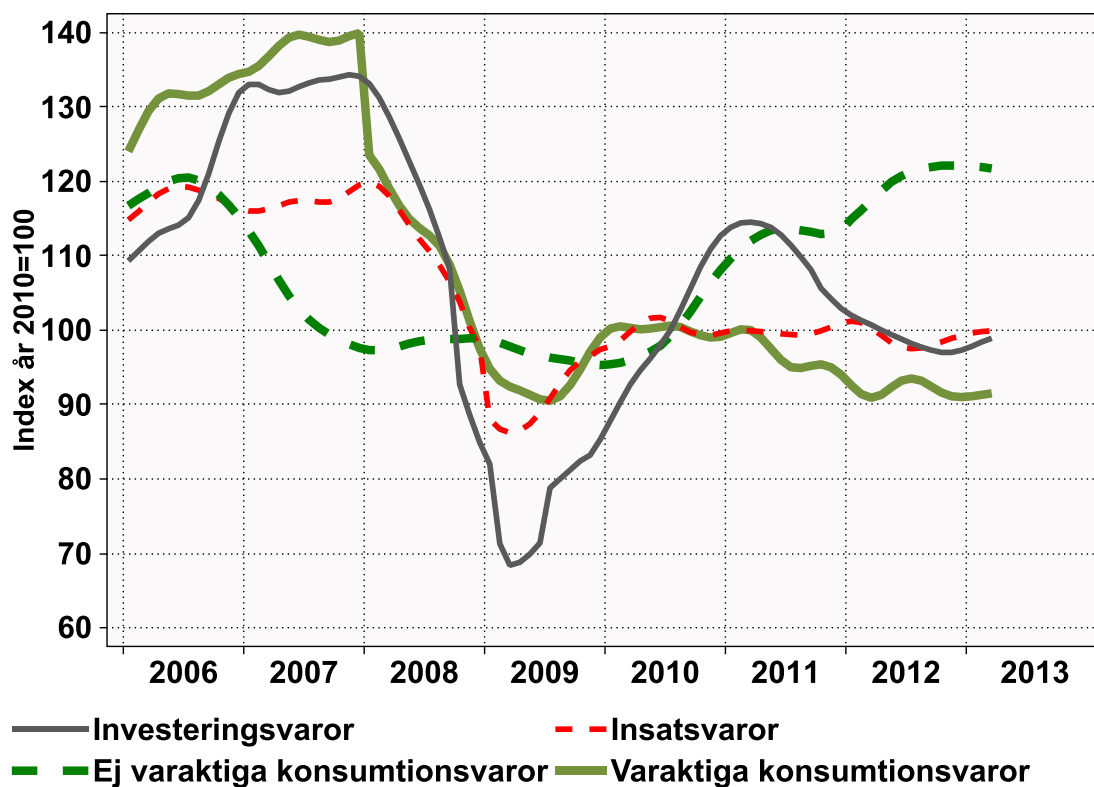
Källa: KI-barometern, Macrobond.

2.2 Efterfrågan på svensk export påverkar företagstjänster

Almega betonar att sambandet mellan Sveriges tjänsteproduktion och export blivit allt starkare, i takt med att tjänsteinnehållet i exporten ökat.⁶ Så länge efterfrågan från omvärlden på svensk export är svag kommer produktionen, inom såväl exportindustrin som tjänsteföretag som bidrar till det ökade tjänsteinnehållet i exporten, att hållas nere.

Exportorderingsgången till industrin har under första kvartalet i år visat en svag trend uppåt från en låg nivå. Än så länge är det ett fåtal branscher som bidrar till vändningen, exempelvis industrin för datorer, elektronikvaror och optik. För investeringsvaror totalt är utvecklingen fortfarande svag, men orderingsgången ser ut att ha bottnat, se diagram 5. Mot bakgrund av sämre utsikter i år för några av Sveriges största exportmarknader inom euroområdet, räknar Almega med en långsam återhämtning för Sveriges exportorderingsgång totalt sett.

Diagram 5: Exportorderingsgång, till och med mars 2013, trend⁷



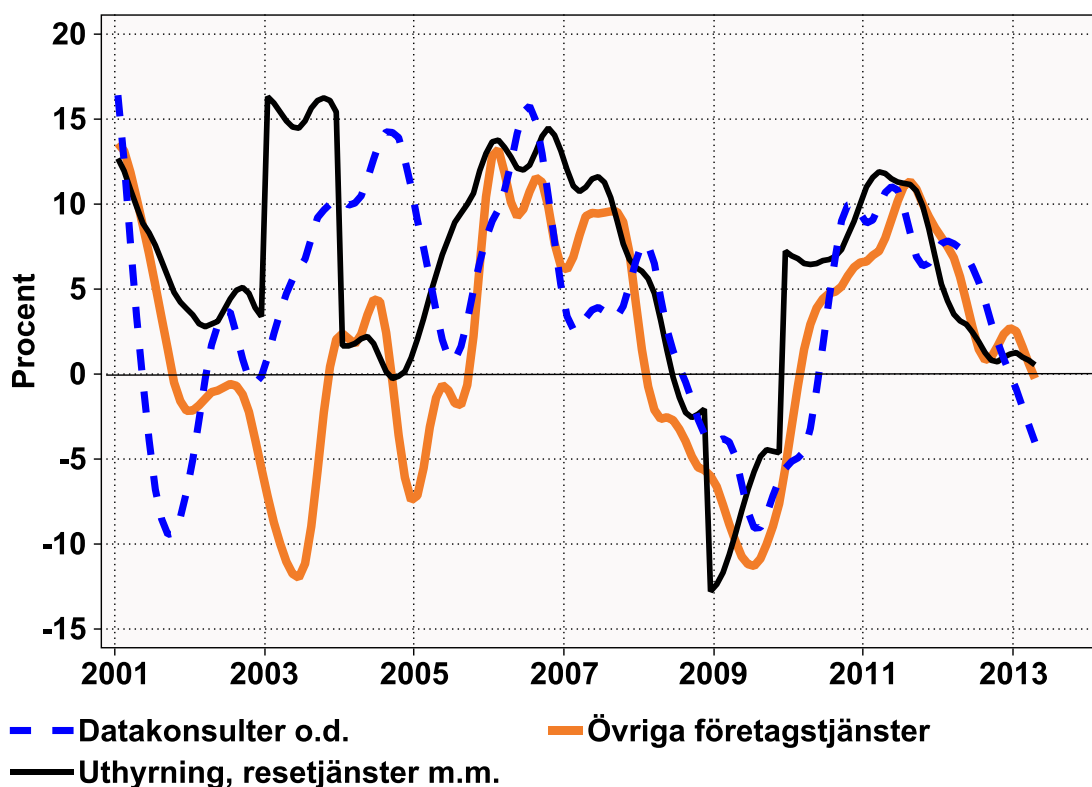
Källa: SCB, Macrobond.

⁶ Se Almega's konjunkturrapport "Långdragen återhämtning", 25 april 2013.

⁷ Trenden visar utvecklingen då både säsongsvariationer och tillfälliga förändringar rensats bort, vilket gör det lättare att följa den mer varaktiga utvecklingen samt identifiera vändpunkter, i det här fallet i efterfrågan.

Almega räknar med en långdragen återhämtning av efterfrågan från omvärlden samt låga investeringar inom näringslivet i år vilket talar för en dämpad efterfrågan på företagstjänster⁸, vilka väger tungt inom tjänstesektorn. Som andel av förädlingsvärdet i den privata tjänstesektorn utgör företagstjänster 27 procent.

Diagram 6: Produktionstillväxt för olika företagstjänster, fasta priser, kalenderkorrigerat, trend, procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år



Källa: SCB, Macrobond.

Ännu ett tecken på att återhämtningen kan väntas gå trögt är att både tjänste- och industriföretag planerar att minska sina investeringar i år, enligt den senaste investeringsenkäten från SCB.⁹ Inom tjänstesektorn planerar flertalet branscher att dra ned på investeringarna och företagstjänster väntas stå för den största volymminskningen, med hela 35 procent. Även informations- och kommunikationstjänster samt varuhandeln väntas dra ned på investeringsvolymerna. En svag volymökning väntas däremot inom transport- och magasinering. Industriföretagen

⁸ I företagstjänster inkluderar Almega SNI 69-82 samt 61-63, dvs. juridik, ekonomi, vetenskap, teknik, uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och stödtjänster, telekommunikation, dataprogrammering, datakonsulter och informationstjänster.

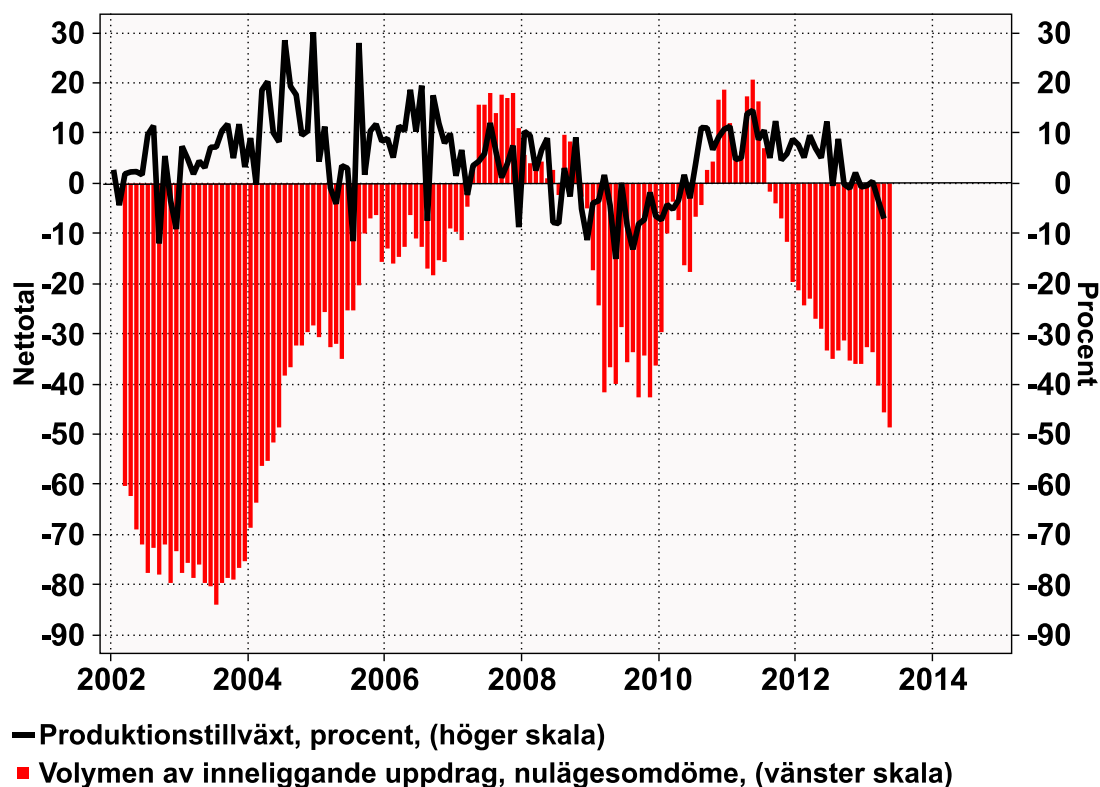
⁹ Se Investeringsenkäten, SCB, 22 maj 2013.

planerar att minska sina investeringar med 10 procent i år, till en nivå på knappt 54 miljarder kronor.

Produktionen inom företagstjänster enligt SCB:s månadsstatistik visar en nedåtgående trend hittills i år, se diagram 6. För datakonsulter minskar till och med produktionen, hittills i år med 2,8 procent, och kraftigt i april med 7 procent, jämfört med motsvarande period förra året.¹⁰ Datakonsulternas produktion mattades gradvis av under förra året, från en hög tillväxttakt på nära 8 procent i början av 2012.

Efterfrågan på **datakonsulternas** tjänster utvecklades betydligt sämre än vad företagen inom branschen väntat under större delen av 2012. Datakonsulternas optimism har ändå hållits uppe förvånansvärt länge. Den utdragna lågkonjunkturen för industrin samt den allmänt svagare konjunkturen inom näringslivet har dock fått en negativ effekt på efterfrågan även för datakonsultbranschen.

Diagram 7: Uppdragsvolym (säsongrensad) och produktionstillväxt för datakonsulter, programvaruproducenter o.d.



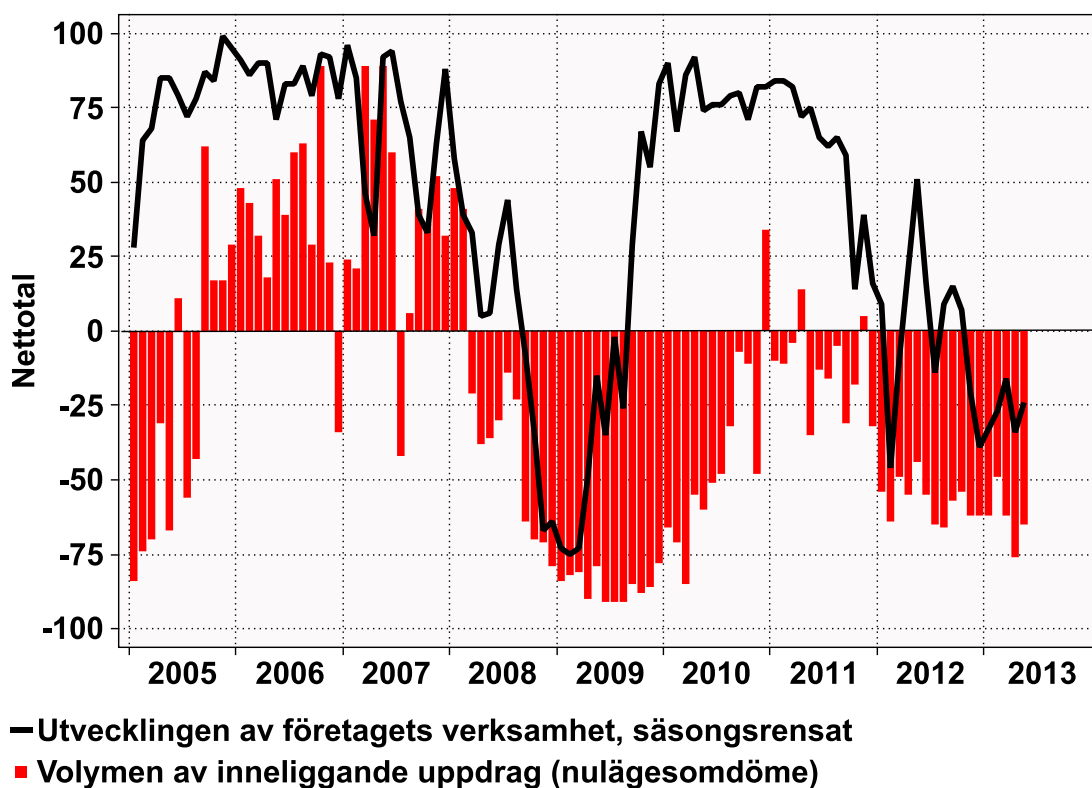
Källa: KI-barometern, SCB, Macrobond.

¹⁰ Fasta priser, kalenderkorrigerat. I diagram 6 är månadsstatistiken även trendskattad, det vill säga rensad för tillfälliga variationer, vilket gör det lättare att följa den långsiktiga trenden för produktionen.

Den planerade minskningen av investeringar inom både industrin och tjänstesektorn i år spelar sannolikt också en roll för utvecklingen inom datakonsultbranschen. Att efterfrågan gradvis försämrades under 2012 satte sina spår då en allt större andel av företagen inom branschen rapporterade att uppdragsvolymen i nuläget är för liten, se diagram 7. Andelen har till och med hamnat i en ännu djupare svacka än under finanskrisen 2009. I maj i år ansåg nära hälften av företagen inom branschen att uppdragsvolymen är för liten i nuläget, enligt KI-barometern.

Efterfrågan för en annan bransch inom företagstjänster, **bemanningsbranschen**, utvecklades även den betydligt svagare under andra halvåret 2012 än vad företagen inom branschen förväntat. Under fjärde kvartalet minskade efterfrågan för cirka hälften av företagen och ökade för endast 15 procent av dem. Även under första kvartalet i år minskade efterfrågan för drygt hälften av företagen och ökade i endast i drygt en tiondel. Företagen hade förväntat sig ungefär oförändrad efterfrågan, och utfallet blev alltså en stor besvikelse. Inför andra kvartalet är företagen ändå övervägande optimistiska om att efterfrågan kommer att öka, hälften av företagen räknar med det enligt KI-barometern.

Diagram 8: Uppdragsvolym och utvecklingen av verksamheten för bemannings- och arbetsförmedlingsföretag, netttotal

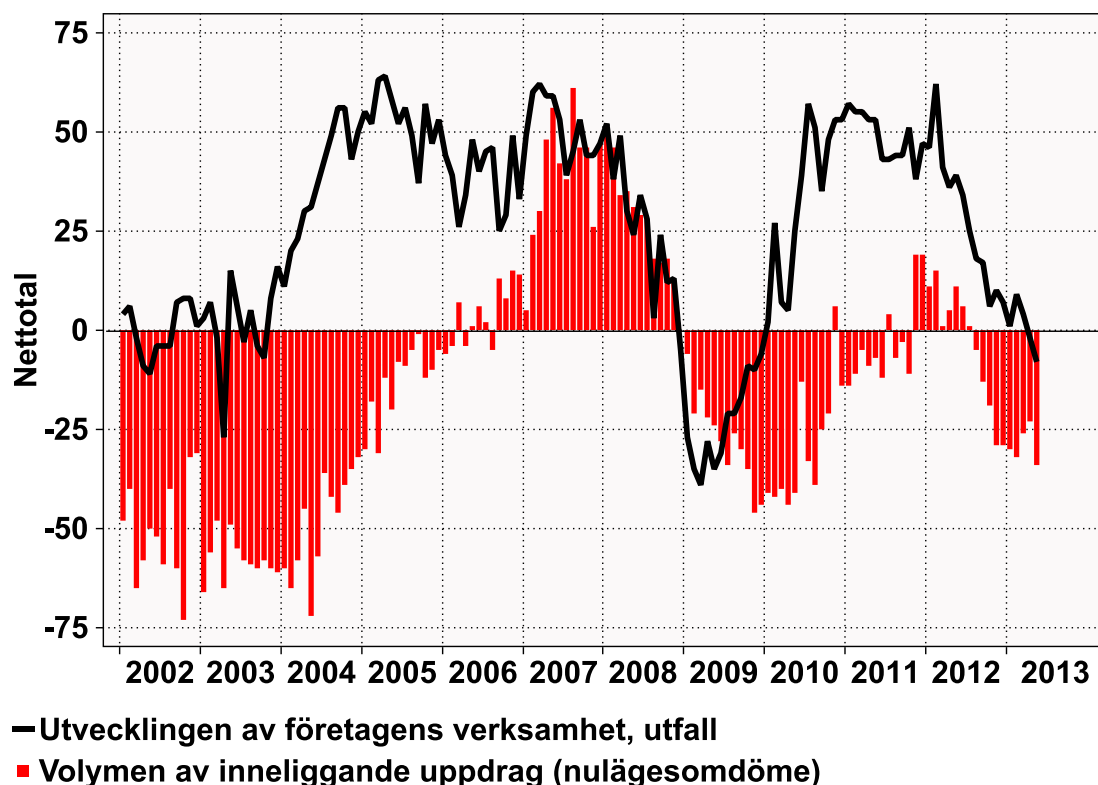


Källa: KI-barometern, Macrobond.

Nu visar KI-barometern för perioden februari-april att efterfrågan minskat för drygt 1/3 av företagen. I maj ansåg 67 procent av företagen att volymen av inneliggande uppdrag i nuläget är för liten. Samtidigt ansåg en mycket liten andel, 4 procent, att uppdragsvolymen är ”förhållandevis stor”, se diagram 8. Med tanke på att företagen under det senaste året haft en tydlig tendens att överskatta den framtida efterfrågan bör den nuvarande optimismen om ökad efterfrågan tolkas med försiktighet.

En del av sektorn företagstjänster som stått emot konjunkturnedgången relativt väl är **teknikkonsulter och arkitekter**. Dessa branscher ligger normalt sent i konjunkturcykeln, och först under tredje kvartalet i fjol märktes en försämring i efterfrågan för dem. Mot slutet av förra året ansåg en allt större andel av företagen att uppdragsvolymen var för liten. Under de senaste månaderna har denna andel börjat öka något. Senast i maj ansåg 51 procent av företagen att uppdragsvolymen var för liten. Under första kvartalet låg motsvarande andel på 46 procent. Dessutom är det en mindre andel av företagen som nu anser att uppdragsvolymen är ”förhållandevis stor”, 15 procent jämfört med 20 procent under första kvartalet, enligt KI-barometern, se diagram 9.

Diagram 9: Uppdragsvolymen och utvecklingen av verksamheten för teknikkonsulter och arkitekter, netttotal

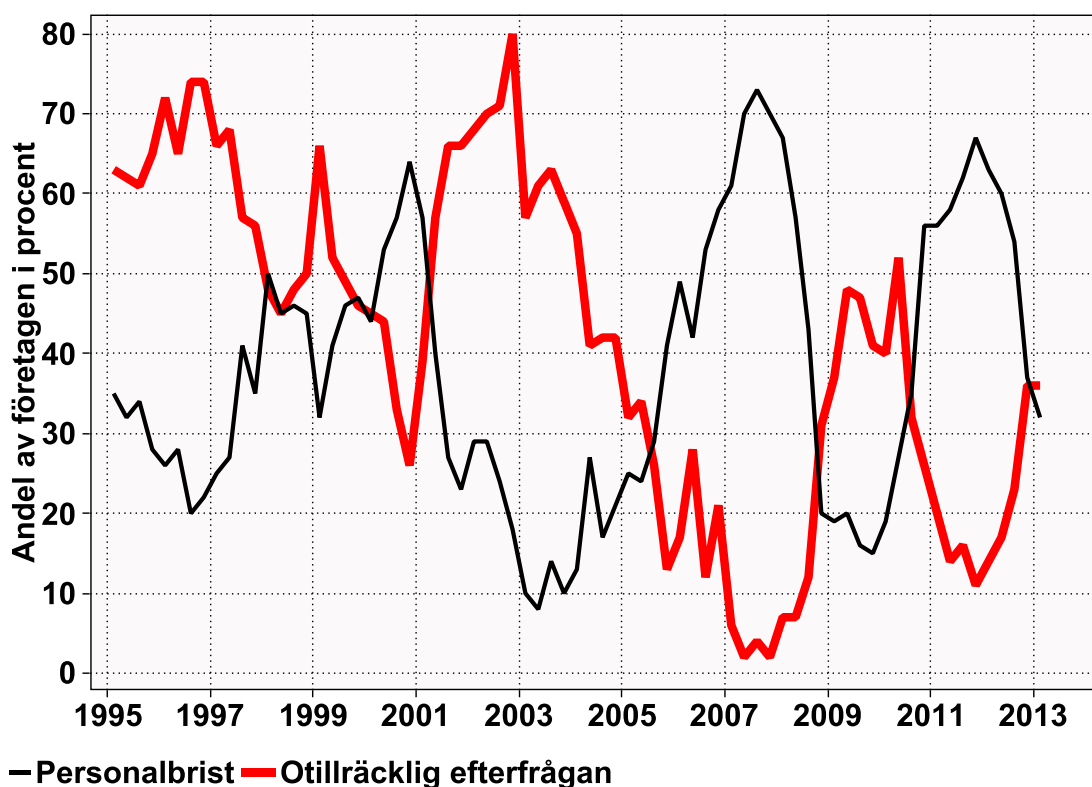


Källa: KI-barometern, Macrobond.

Företagens uppfattning om ordervolymen har naturligtvis ett starkt samband med utvecklingen av verksamheten, som visade en snabb försämring mot slutet av 2012 i samband med försämringen av uppdragsvolymen, vilket också illustreras i diagram 9.

Inför andra kvartalet i år kunde en ljusning skönjas, då en större andel av företagen inom arkitekter och teknikkonsulter räknade med ökad efterfrågan under de närmaste tre månaderna, 38 procent av företagen i april jämfört med endast 20 procent av företagen i januari. De ljusa förväntningarna ser emellertid inte ut att infrias. Företagen har åter blivit mer pessimistiska, enligt KI-barometern från maj. Nu räknar en mindre andel, 1/4, med ökad efterfrågan under de närmaste tre månaderna.

Diagram 10: Främsta hindret för företagets verksamhet, Teknikkonsulter och arkitekter



Källa: KI-barometern, Macrobond.

Företagen inom teknikkonsulter och arkitekter anser inte längre att brist på arbetskraft är främsta hindret för verksamheten. Första kvartalet i år var det främst otillräcklig efterfrågan som höll tillbaka verksamheten, se diagram 10. Denna bransch har hållit uppe efterfrågan på arbetskraft relativt länge jämfört med andra branscher. Ännu kvarstår ett behov av att öka antalet anställda bland cirka hälften av företagen inom branschen. Under de senaste åren har en betydligt mindre andel än förväntat lyckats öka antalet anställda i förväntad omfattning. Det hör sannolikt samman med ökade svårigheter att hitta den kompetens som företagen söker på arbetsmarknaden.

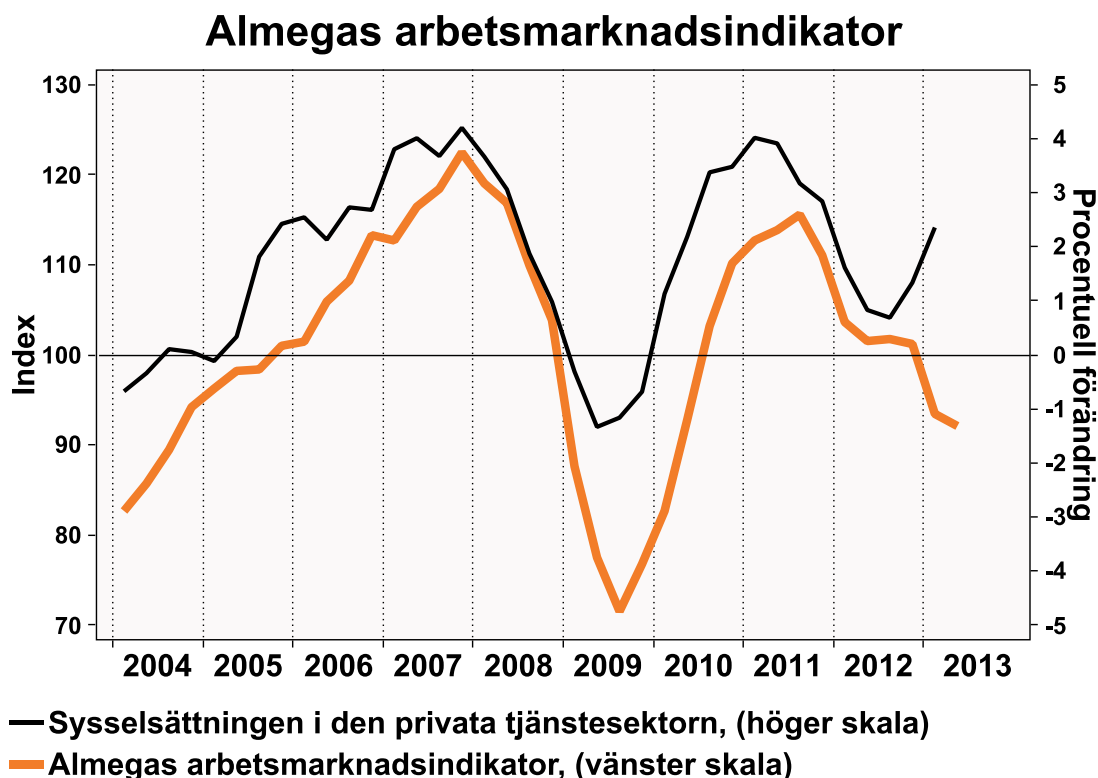
Det är framförallt teknikkonsulterna inom bygg-och anläggning som haft en negativ utveckling från i höstas. För industrikonsulterna kom nedgången tidigare, redan mellan maj och september förra året. Sedan dess har industrikonsulterna visat en fortsatt vikande efterfrågan, vilket förklaras av industrins fortsatt svaga konjunktur. Trots viss optimism bland industrikonsulterna ser den negativa trenden ut att fortsätta åtminstone under första halvan av 2013. Ett tecken på fortsatt avmattning är att rekryteringsbehovet under första halvåret i år är klart lägre än tidigare inom hela teknikkonsult- samt arkitektbranschen. Däremot ser rekryteringsplanerna ljusare ut enligt företagens förväntningar om andra halvåret.¹¹

¹¹ Se ”Investeringssignalen”, Svenska Teknik&Designföretagen, mars 2013, som kan hämtas från www.std.se.

3 Högre sysselsättning än väntat i tjänstesektorn

Almegas *arbetsmarknadsindikator* pekade på att sysselsättningen under årets första kvartal skulle börja falla, men utfallet enligt nationalräkenskaperna blev klart bättre än väntat. Antalet anställda inom de privata tjänstenäringarna ökade med 2,4 procent jämfört med första kvartalet förra året. Vissa företagstjänstbranscher fortsatte att öka antalet anställda, där företag inom flera branscher ser ut att ha avvaktat med personalneddragningar. Förväntningarna om ökad efterfrågan under resten av året kan ligga bakom denna utveckling. Almegas indikator visar emellertid fortsatt försvagning av sysselsättningen inom den privata tjänstesektorn under andra kvartalet, se diagram 11. Företagens höga förväntningar om ökad efterfrågan under andra kvartalet ser inte ut att infrias, vilket talar för fler neddragningar av personal.

Diagram 11: Arbetsmarknadsindikatorn och den faktiska sysselsättningstillväxten i den privata tjänstesektorn, förändring jämfört med motsvarande kvartal föregående år



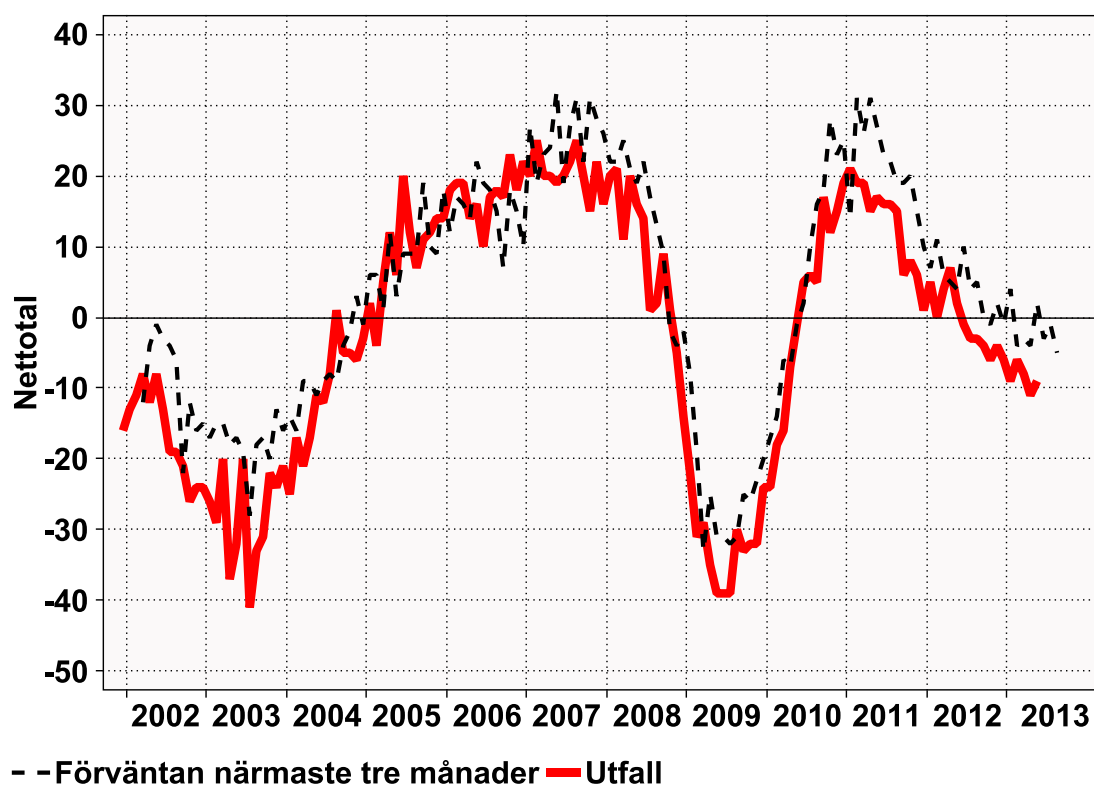
Källa: Almega, KI-barometern, SCB, Macrobond.

Arbetsmarknadsindikatorn bygger på uppgifter om företagens anställningsplaner samt uppgifter om brist på arbetskraft, enligt Konjunkturbarometern från Konjunkturinstitutet. För denna indikator anger värdet 100 genomsnittet för hela den

observerade period som indikatorn täcker (startåret är 2003). Indikatorn ligger för andra kvartalet i år på indexvärdet 92,1, alltså klart under det historiska genomsnittet, se diagram 11.

Antalet anställda inom privata tjänstenärningar har utvecklats sämre än företagen förväntat sedan förra våren, se diagram 12. Enligt KI-barometern började antalet anställda minska under andra halvåret 2012 och en allt större andel av företagen har dragit ned på personal.

Diagram 12: Antal anställda i privata tjänstenärningar, säsongrensat, netttotal

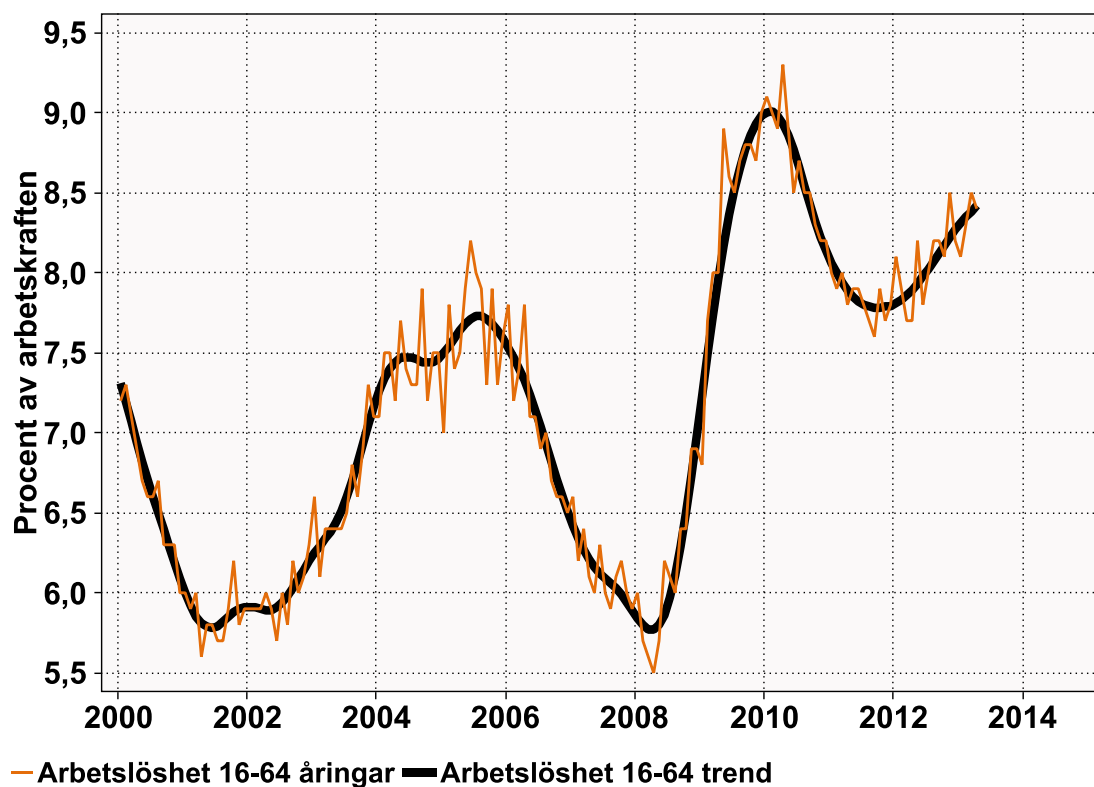


Källa: KI-barometern, Macrobond.

Almega räknade i sin senaste prognos för svensk ekonomi (april 2013) med att antalet sysselsatta personer i den privata tjänstesektorn kommer att minska under 2013 med omkring 6 000.¹² Almega räknar med att arbetslösheten kommer att stiga till i genomsnitt 8,5 procent i år, från 8 procent förra året. I april hade den nått upp till 8,4 procent, säsongrensat, se diagram 13.

¹² Almega tar fram två konjunkturbedömningar om året, vår och höst. Den senaste, från 25 april, kan hämtas från www.almega.se

Diagram 13: Andel arbetslösa i procent av arbetskraften till och med april 2013, säsongrensad samt trend



Källa: SCB (AKU), Macrobond.

Under första kvartalet steg antalet sysselsatta personer inom den privata tjänstesektorn, med 49 000 jämfört med motsvarande kvartal 2012. Företagstjänster totalt sett¹³ ökade med 21 000 sysselsatta. Det var främst teknik konsulter och arkitekter som ökade antalet anställda inom företagstjänster, med drygt 6 procent, enligt SCB:s statistik över antal anställda i privat sektor.¹⁴ Flera andra företagstjänstbranscher, såsom reklam och marknadsundersökning, uthyrning, arbetsförmedling med flera, visar däremot minskad sysselsättning under första kvartalet jämfört med motsvarande kvartal förra året, enligt denna statistik. Störst minskning i antal anställda inom företagstjänster i privat sektor visar arbetsförmedlingar, rekryteringsföretag, personaluthyrningsföretag o.d. Antalet anställda minskade med nära 5000 inom denna bransch under första kvartalet jämfört med motsvarande kvartal 2012. Neddragningarna inom branschen under de senaste tre kvartalen har varit större i omfattning än under finanskrisåret 2009.

¹³ Se Almegas definition av företagstjänster i not 7 på sidan 12.

¹⁴ Se Kortperiodisk sysselsättningsstatistik, första kvartalet 2013, SCB, 21 maj 2013.

Bakom neddragningarna inom tjänstesektorn ligger den långdragna lågkonjunkturen för främst exportindustrin och företagstjänster som bidrar till Sveriges export. Dessutom pressas tjänsteföretagens lönsamhet med en generellt svag pris- och produktivitetstillväxt, som sannolikt också bidrar till neddragningar för att motverka den försämrade lönsamheten.

En bransch som dock går mot strömmen och behöver öka antalet anställda är restaurangbranschen, där hela 40 procent av företagen i april planerade att öka antalet anställda under andra kvartalet i år. Under första kvartalet ökade personalen inom drygt 1/4 av företagen i branschen. Nu räknar en ännu större andel av företagen, 48 procent, med att öka antalet anställda under maj-juli.

Däremot räknar hotellverksamhet med neddragningar i 1/4 av företagen under maj-juli. Även under de senaste tre månaderna, februari-april, gjordes neddragningar inom drygt 1/4 av hotellverksamheten.

Sammantaget ökade antalet sysselsatta inom hotell och restaurang under första kvartalet, med hela 13 000 sysselsatta personer jämfört med första kvartalet förra året. Detta enligt nationalräkenskaperna, som redovisar dessa två branscher tillsammans.

Andra branscher som bidrog relativt mycket till den ökade sysselsättningen i tjänstesektorn under första kvartalet är utbildning, vård och sociala tjänster, med sammanlagt 10 000 fler sysselsatta. Även ”annan serviceverksamhet och förvärvsarbete i hushåll” ökade antalet sysselsatta, med 5000 personer. Dessa branscher ingår inte i KI-barometern, som Almegas arbetsmarknadsindikator utgår från, vilket kan förklara en del av skillnaden mellan indikatorn och utfallet enligt nationalräkenskaperna.

3.1 Stor andel varsel inom tjänstesektorn

Försämringen på arbetsmarknaden återspeglas i förra årets ökade varsel inom den privata tjänstesektorn, som svarade sammantaget för cirka 45 procent av det totala antalet varsel, som uppgick till nära 71 500, se tabell 2. Ungefär hälften av varslen inom privat tjänstesektor utgjordes av företagstjänster. Tillverkningsindustrin svarade för näst störst andel av förra årets varsel, 38 procent, då vi jämför andelarna för ekonomins olika sektorer. Offentlig sektor hade den minsta andelen varslade, cirka 6 procent.

Inom den privata tjänstesektorn var det främst uthyrning (där bemanningsbranschen ingår) fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster, parti- och detaljhandeln samt transporter som hade störst andelar av varslen.

I maj i år noterade Arbetsförmedlingen att en något större andel än normalt av dem som har varslats om uppsägning under andra halvåret 2012 sökt nytt jobb via Arbetsförmedlingen, 25 procent i genomsnitt mot normala 20 procent. Ungefär 67 procent av de varslade i november 2012 blev uppsagda.

Varselstatistiken hittills i år, januari-april, visar att den privata tjänstesektorn står för en ännu större andel av det totala antalet varslade personer jämfört med förra året, det vill säga 54 procent, medan industrins andel minskat till 27 procent. Hittills i år har cirka 12 000 personer som jobbar inom privat tjänstesektor varslats om uppsägning, och cirka 6000 inom tillverkningsindustrin. De största varslen inom industrin kom alltså under förra året då totalt drygt 27 000 personer inom industrin varslades om uppsägning. Drygt 32 000 varslades inom den privata tjänstesektorn under 2012. Varslen inom den privata tjänstesektorn under januari-april i år är cirka 4000 fler än motsvarande period förra året medan de inom tillverkningsindustrin är cirka 2600 färre.

Tabell 2: Antal personer varslade om uppsägning samt andelar i procent av totalt antal varslade om uppsägning under 2012

	Antal berörda personer	Andel i procent
Tillverkning (summa)	27 200	38,1
varav		
Verkstadsindustri (delsumma)	14 053	19,7
Byggverksamhet	6 362	8,9
Privat tjänstesektor (summa)	32 300	45,2
varav		
Parti- och detaljhandel	6 562	9,2
Transport och magasinering	5 812	8,1
Hotell- och restaurangverksamhet	922	1,3
Förlagsverksamhet, media mm	728	1,0
Telekommunikation	945	1,3
Databehandlingsverksamhet	1 483	2,1
Finans- och försäkringsverksamhet	218	0,3
Fastighetsverksamhet	297	0,4
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	3 728	5,2
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	10 820	15,1
Kultur, nöje, fritid, annan serviceverksamhet mm	785	1,1
Offentlig förvaltning, utbildning, vård och omsorg, sociala tjänster mm	4 370	6,1
Övrigt	1 238	1,7
Summa	71 470	100,0

Källa: Arbetsförmedlingen.

3.2 Bristen på arbetskraft minskar

Ytterligare ett tecken på att efterfrågan på arbetskraft inom den privata tjänstesektorn fortsatt att mattas av är att en allt mindre andel av tjänsteföretagen anser att brist på arbetskraft utgör det främsta hindret för verksamheten. I april ansåg endast 8 procent av tjänsteföretagen att brist på arbetskraft var främsta hindret, medan otillräcklig efterfrågan uppfattades som främsta hindret för 45 procent av företagen, se diagram 4.

Bristen på arbetskraft mätt som antalet vakanser, fortsatte att minska under första kvartalet i år, enligt SCB:s statistik.¹⁵ Under det första kvartalet uppmättes 16 600 vakanser totalt inom det privata näringslivet, vilket var en minskning med 25,3 procent jämfört med samma kvartal föregående år. Arbetskraftsbristen var störst i företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, men även inom dessa företagstjänster har vakanserna minskat jämfört med första kvartalet 2012. Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster visar en relativt kraftig minskning av vakanserna, med cirka 44 procent. Antalet vakanser uppgick inom denna bransch under första kvartalet till strax över 2000.

Enligt KI-barometern från maj räknar flertalet tjänstebranscher med att dra ned på personal under de närmaste tre månaderna. Jämfört med föregående månad har företagen därmed blivit mer pessimistiska avseende utvecklingen av antalet anställda.

I april förväntade företagen neddragningar under andra kvartalet i år inom landtransporter, förlag, finans- och försäkring, juridiska och ekonomiska konsulter samt researrangörer och resebyråer samt hotell. Det gällde även handeln, där främst partihandeln räknade med personalneddragningar. Under första kvartalet drog drygt 1/4 av företagen inom handeln ned på personal och en nästan lika stor andel räknar med att göra det under andra kvartalet.

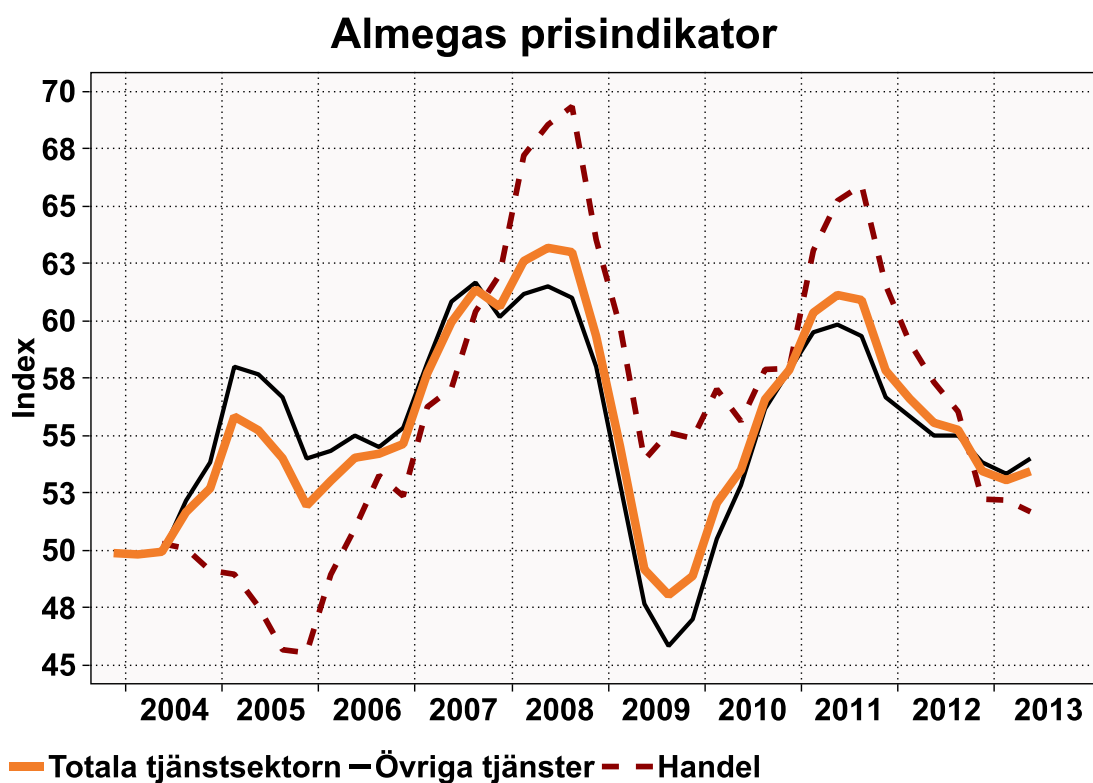
Fler branscher räknar nu med neddragningar jämfört med i april, det vill säga förutom de ovan nämnda även datakonsulter samt reklam- och marknadsundersökningsbyråer.

¹⁵ Se Konjunkturstatistik över vakanser, SCB, 21 maj 2013.

4 Prisökningstakten ligger kvar på låg nivå

Almegas prisindikator¹⁶ pekar på att prisökningstakten för privata tjänster ligger kvar på en låg nivå under andra kvartalet i år. Indikatorn ligger nu på 53,4, vilket är nära 50, den punkt där priserna är ungefär oförändrade. Om prisindikatorn faller under 50-strecket indikerar det fallande priser. Det är dock skillnad mellan prisutvecklingen inom handel och övriga tjänstenärningar. Indikatorn pekar på en tydlig fortsatt avmattning av prisökningarna inom handeln, medan övriga tjänster visar på en liten ökning av prisökningstakten, se diagram 14.

Diagram 14: Almegas prisindikator för prisutvecklingen i den privata tjänstesektorn



Källa: KI-barometern, Almega, KI-barometern.

¹⁶ Prisindikatorn visar prisförändringar mellan innevarande och kommande kvartal. Den är inget mått på prisnivån utan visar om priserna väntas öka, minska eller vara oförändrade. Är index över 50 indikerar det en ökning av priserna och under 50 innebär en nedgång. Ett indexvärde på 50 innebär ungefär oförändrade priser, alltså att andelen som planerar höja priserna är lika stor som andelen som planerar prissänkningar, eller att samtliga angett oförändrade priser.

Inom de privata tjänstenäringarna har företagen fortsatt att överskatta möjligheten att höja priserna. 17 procent av företagen hade förväntat sig att genomföra höjningar under första kvartalet i år, medan enbart 14 procent gjorde det. Inom handeln genomfördes prishöjningar i en lika stor andel av företagen som förväntat, 20 procent. Bland de privata tjänstenäringarna väntar sig en större andel av företagen kunna höja priserna under andra kvartalet jämfört med första kvartalet. Inom handeln ser förväntningarna på andra kvartalet sämre ut och en betydligt mindre andel av företagen väntar sig kunna höja sina priser då, det vill säga endast 13 procent av företagen.

Inom handeln är det framförallt handel på postorder och internet samt butiker för informations- och kommunikationsutrustning som sänkt sina priser. Inom den sistnämnda branschen har den allt större prispressen också lett till ett antal konkurser för flera stora företag under senare tid¹⁷. Hemelektronikbranschen har länge lidit av dålig lönsamhet och HUI spår att utslagningen av företag kommer att fortsätta¹⁸.

Störst andel företag inom de övriga privata tjänstenäringarna som sänkt försäljningspriserna under första kvartalet finns inom hotellverksamhet samt juridiska och ekonomiska konsultföretag, 34 respektive 37 procent av företagen.

Störst andel företag inom handeln som höjt sina priser finns inom livsmedels- och drivmedelsbranscherna. Inom övrig tjänstesektor har främst arkitekt- samt restaurangbranschen höjt priserna, 51 respektive 46 procent av företagen.

SCB:s tjänsteprisindex (TPI) steg med 0,6 procent under första kvartalet jämfört med första kvartalet 2012, vilket är den svagaste uppgången sedan 2009. Det var framförallt Fastighetstjänster som bidrog till den ökningen, med 0,4 procentenheter. Höjningen motverkades framförallt av en nedgång för Transport- och magasineringstjänster med 0,3 procentenheter.

TPI steg med 0,4 procent från fjärde kvartalet 2012 till första kvartalet 2013. Till den positiva förändringen bidrog främst prisökningar inom Fastighetstjänster, med 0,2 procentenheter.

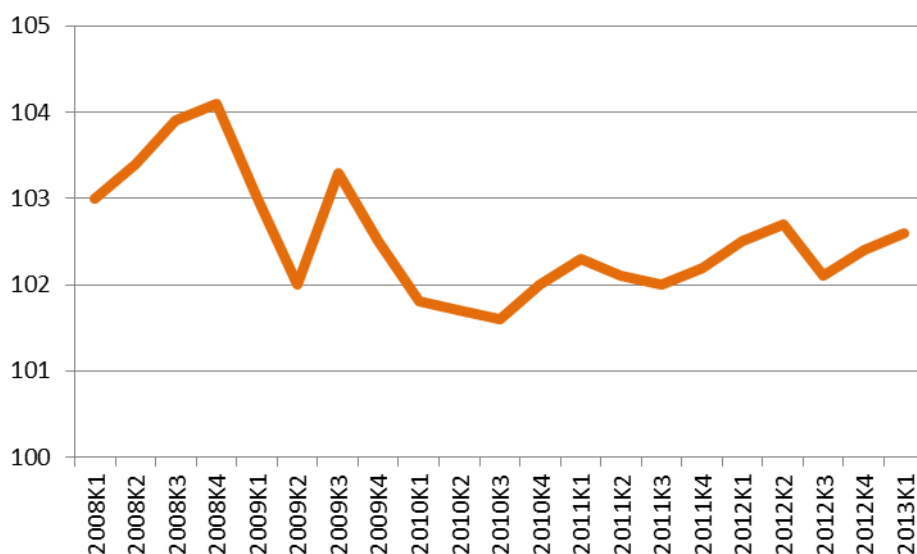
Datakonsulter och programvaruproducenter hade under första kvartalet en något bättre prisutveckling än vad företagen inom branschen förväntat. 23 procent av företagen höjde sina priser, 15 procent sänkte och 62 procent hade oförändrade priser. Under andra kvartalet väntas dock prisutvecklingen bli sämre. Då är andelen företag som väntar sig sänkta priser större än de som väntar sig höjda. Enligt SCB:s tjänsteprisindex ökade priserna inom dataprogrammering och datakonsultbranschen med 0,2 procent under första kvartalet i år jämfört med föregående kvartal. Trenden för prisutvecklingen har varit svagt positiv sedan slutet av 2010, men det råder trots detta fortsatt prispress

¹⁷ Onoff gick i konkurs i juli 2011, Expert gick i konkurs i september 2012, Flertalet Audio video butiker gick i konkurs hösten 2012, Flertalet Sony center gick i konkurs i januari 2013.

¹⁸ Branschtidningen Market 20130227, www.di.se, 20130227

och prisnivån ligger fortfarande på en lägre nivå än före finanskrisen 2009. En orsak till den positiva prisutvecklingen under första kvartalet kan enligt IT och Telekomföretagen vara att många företag med flerårsavtal höjer priserna i början av året enligt avtal. Under resten av året väntas prisutvecklingen bli svag, något som återspeglas i resultaten från KI-barometern från april som visar att en större andel av företagen än i början av året väntar sig sänkta priser under andra kvartalet.

Diagram 15: Tjänsteprisindex (TPI) Dataprogrammering och programvarukonsulter



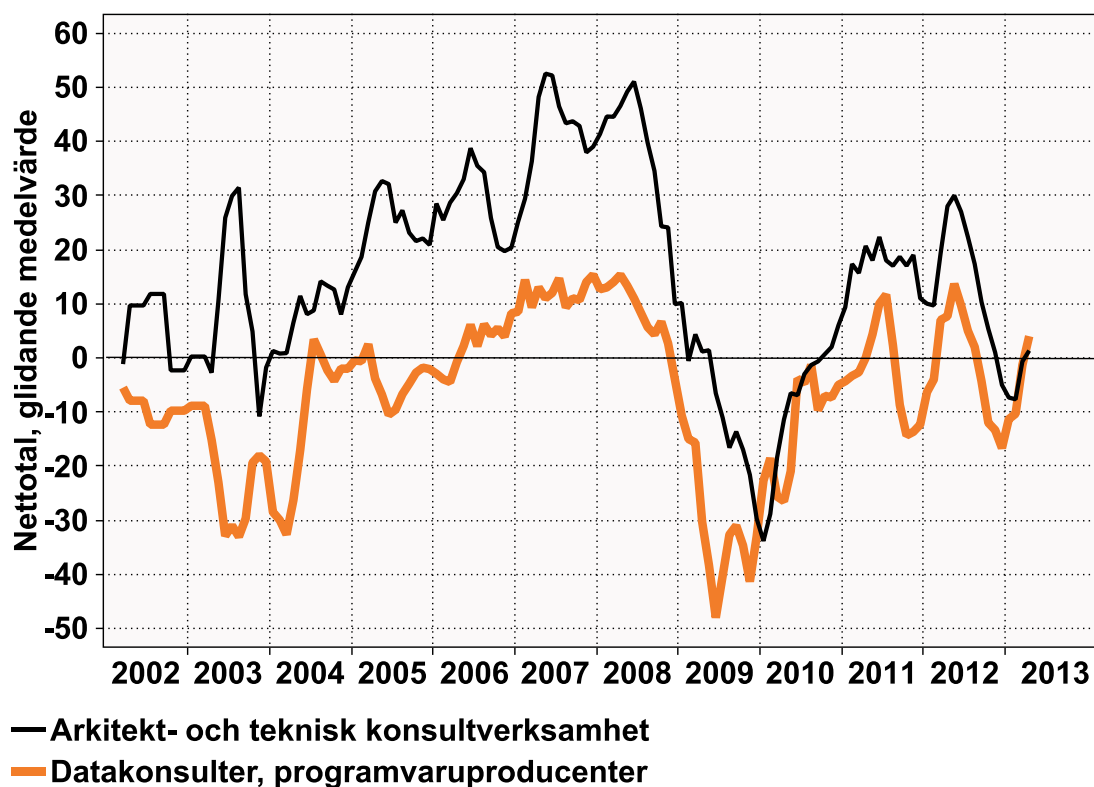
Källa: SCB

Enligt KI-barometern var det lite drygt hälften så många arkitekt- och teknikonsultföretag som höjde sina priser under första kvartalet i år än vad som var väntat, 13 procent jämfört med förväntade 21 procent. Utfallet för första kvartalet var dock något bättre än sista kvartalet förra året då det var fler företag som sänkte sina priser än som höjde dem. Under första kvartalet i år är det en ungefär lika stor andel av företagen som höjt respektive sänkt priserna. Det är framförallt arkitektföretagen som hållit uppe prisnivån. Där höjde majoriteten av företagen, 51 procent, priserna under första kvartalet. Bland de tekniska konsulterna var motsvarande siffra endast 8 procent. Drygt 80 procent av arkitekter och teknik konsulter sammantaget väntar sig oförändrad prisnivå på sina tjänster under andra kvartalet.

Enligt Svenska Teknik&Designföretagens senaste enkätundersökning bland deras medlemmar är signalen att prispresen avtar. Enligt undersökningen är det dock fortfarande fler företag som sänkt sina priser under våren än de som höjt dem. Drygt hälften av företagen har behållit sina arvoden oförändrade. Framförallt

industrikonsulterna har kunnat bromsa prissänkningarna under våren. Prisutvecklingen för arkitekter och teknikkonsulter har enligt STD:s undersökning också förbättrats en aning. Färre företag har tvingats sänka sina arvoden jämfört med i höstas. Men även om allt fler företag höjer sina priser så är det fortfarande fler som sänker dem. Sammanfattningsvis kan man säga att Svenska Teknik&Designföretagens undersökning visar på en kommande ljusning, men att den ännu inte är här.¹⁹ Det vill säga, den ger en något mer negativ bild av prisutvecklingen inom branschen jämfört med KI-barometern. Tittar man historiskt så följer svaren från Svenska Teknik&Designföretagens undersökning och KI:s barometer varandra ganska väl, även om den senare har en tendens att fluktuera mer både uppåt och nedåt.

Diagram 16: Försäljningspriserna, utfall, netttotal, glidande medelvärde, 2002– april 2013



Källa: KI-barometern, Macrobond.

Inflationstakten var i april -0,5 procent vilket är en nedgång sedan mars då den var 0,0 procent. Det var en något lägre inflationstakt än vad som var väntat. Minskade räntekostnader för hushållens boende samt lägre bränslekostnader bidrog nedåt med 0,6

¹⁹ Preliminära resultat från Svenska Teknik&Designföretagens rapport "Investeringssignalen", som publiceras i mitten av juni (undersökningen avser utfall för perioden januari till april 2013 samt förväntningar inför maj-augusti).

respektive 0,4 procentenheter. Nedgången motverkades av bland annat högre livsmedelspriser samt höjda hyror vilka bidrog uppåt med 0,4 respektive 0,2 procentenheter. Almega räknar med att inflationstakten kommer att hamna på endast 0,1 procent i genomsnitt under 2013, vilket innebär att priserna kommer att öka svagt från och med andra halvåret i år. Om prisutvecklingen fortsätter att bli lägre än väntat kommer prognosen på 0,1 procent att behöva justeras ned något.

Inflationstakten enligt KPIF (KPI med fast ränta) var 0,5 procent i april, vilket är en nedgång från mars då den var 0,9 procent. Som tidigare nämnts hade minskade räntekostnader en stor neddragande effekt på KPI, vilket återspeglas i det högre KPIF-talet.

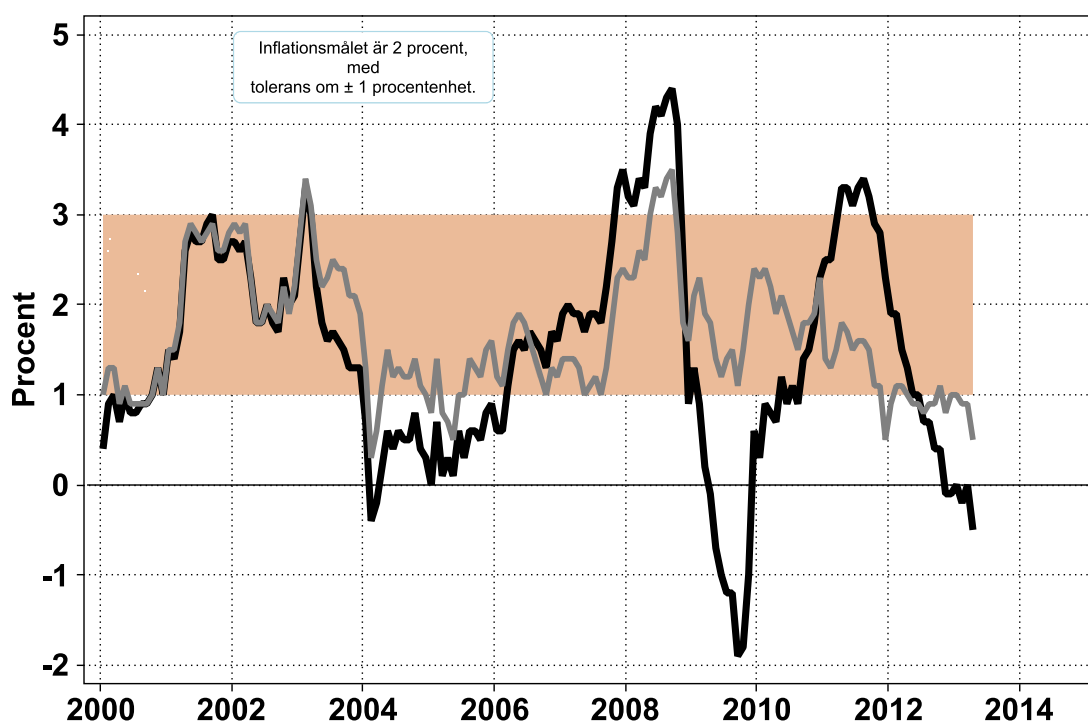
Även jämfört med föregående månad sjönk KPI i april, med 0,2 procent. Prissänkningar på drivmedel och paketresor bidrog nedåt med 0,1 procentenhet vardera. Nedgången motverkades av prishöjningar på livsmedel och skor som bidrog uppåt med 0,1 procentenhet vardera.

För att behålla prisstabilitet har Riksbanken ett inflationsmål på 2 procent (± 1 procentenhet). Under de senaste årens finanskris har det emellertid visat sig att finansiell stabilitet inte automatiskt följer av en politik som syftar till att hålla inflationen låg och stabil. Det vill säga, inflationsmålet på 2 procent har inte varit tillräckligt för att skapa finansiell stabilitet. Därför har det kommit förslag på att centralbankens uppgifter bör ändras och utökas till att förhindra finansiella obalanser med nya ”verktyg” och så kallad makrotillsyn.²⁰

Inflationen (KPI) låg under hela förra året under inflationsmålet och väntas göra det även i år (se diagram 17). Sedan inflationsmålet infördes för tjugo år sen har KPIF legat under inflationsmålet 80 procent av tiden. Globaliseringen pressar ner inflationen liksom det låga resursutnyttjandet. För närvarande kommer det enda inflationshotet från den låga produktiviteten som driver upp enhetsarbetskostnaderna. Under lågkonjunkturen har företagen emellertid svårt att kompensera detta med höjda priser. I stället tvingas de att skära i kostnader för att upprätthålla lönsamheten, vilket också håller nere inflationen. Almega räknar med att den kommer att förbli låg och ligga under inflationsmålet de närmaste två åren.

²⁰ Om självständighet, inflationsmålspolitik och vikten av att inte vara för tvärsäker, Barbro Wickman-Parak, Riksbanken, 14 maj 2013.

Diagram 17: Sveriges inflation långt under inflationsmålet. KPI samt KPIF 2000-2013



—Underliggande inflation med fast ränta, KPIF —KPI

Källa: SCB, Macrobond.

Under de tre första kvartalen förra året pressades de globala livsmedelspriserna upp på grund av ogynnsamma väderförhållanden i bland annat USA, Ryssland och Ukraina. De misslyckade skördarna drev upp spannmålspriserna och påverkade även priset på kött, eftersom en stor del av spannmålsproduktionen används till djurfoder. Sedan oktober förra året har dock de globala livsmedelspriserna fallit tillbaka något och FAO:s (FN-organisationen *Food and Agriculture Organisation*) matprisindex²¹ visade en avmattning under sista kvartalet 2012 och början av 2013. I mars ökade indexet något jämfört med februari, men ligger fortfarande på en lägre nivå än i mars 2012 och långt under peaken 2011. Enligt livsmedelsföretagens senaste konjunkturbrev²² har dock företagen inom branschen fortsatt ökade kostnader för råvaror, trots nedgången för de

²¹ FAO Food Price Index, www.fao.org, visar den månatliga prisökningen för en varukorg bestående av spannmål, kött, mjölk, olja och socker. Varukorgen består av fem olika prisindex vilka är vägda efter respektives varugrups genomsnittliga exportmarknadsandel 2002-2004. Totalt inkluderas 55 olika råvarupriser i indexet.

²² Livsmedelsföretagens konjunkturbrev, Maj 2013.

globala livsmedelspriserna. En anledning till detta är att en stor del av inköpen görs i terminer med olika långa löptider. Att livsmedelspriserna fortsätter att stiga framgår också av KPI från april där livsmedelspriser är den produktgrupp som har störst uppdragande effekt på KPI.

Oljeprisutvecklingen har påverkan på priser inom många olika områden, till exempel transportbranschen, resebranschen samt kostnader för uppvärmning. Under början av 2013 drogs priset på Brentolja²³ uppåt. Sedan slutet av februari har dock priset sjunkit, från att ha legat på runt 117 dollar per fat i slutet av februari till cirka 100 dollar per fat i mitten på maj. Svagare efterfrågan än väntat från Kina, och ökad oljeproduktion från bland annat USA, kan vara några förklaringar till att priset sjunkit.

Priserna på transport- och magasineringstjänster sjönk enligt SCB:s tjänsteprisindex med 1,1 procent första kvartalet 2013 jämfört med samma period 2012, men var oförändrade jämfört med sista kvartalet 2012.

Sammanfattningsvis så väntar sig Almega alltså att prisökningstakten inom den privata tjänstesektorn kommer att ligga kvar på en låg nivå även under andra kvartalet. Fortsatt svag efterfrågan från omvärlden, hård konkurrens från utländska producenter som säljer tjänster i Sverige och ett slags vänteläge för tjänstebranscherna i väntan på en konjunkturförbättring, är bidragande orsaker till detta.

²³ Brentolja är den råolja som utvinns ur Nordsjön.

ALMEGA

Banar väg för tjänsteföretagen